

Sygn. akt III AUa 732/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 lutego 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Jolanta Pietrzak (spr.)
Sędziowie	SSA Irena Goik SSA Marek Żurecki
Protokolant	Ewa Bury

po rozpoznaniu w dniu 21 lutego 2013r. w Katowicach

sprawy z odwołania M. D. (M. D.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji ubezpieczonego M. D.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w Katowicach

z dnia 31 stycznia 2012r. sygn. akt XI U 416/11

- 1. zmienia zaskarżony wyrok oraz poprzedzając go decyzję organu rentowego w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu prawo do emerytury górniczej od dnia 6 października 2010r.,**
- 2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. na rzecz ubezpieczonego M. D. kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.**

/-/SSA M. Żurecki/-/SSA J. Pietrzak/-/SSA I. Goik

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III AUa 732/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21.12.2010r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu **M. D.** prawa do emerytury górniczej z art. 50a cyt. ustawy, albowiem nie uwodnił on 15 lat pracy górniczej określonej w art. 50c ust. 1 cyt. ustawy, a jedynie 10 lat, 8 miesięcy i 11 dni.

Ubezpieczony M. D. odwołał się od w/w decyzji do Sądu domagając się zaliczenia do okresu pracy górniczej określonej w art. 50c ust. 1 cyt. ustawy okresu pracy w drużynie ratowniczej, zatrudnienia od 1.07.1992r. do 27.09.2010r. na stanowisku starszego inspektora i nadinspektora zakładów górniczych w(...)Urzędzie (...)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania z przyczyn wskazanych w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Wyrokiem z dnia 31.01.2012r. Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach oddalił odwołanie.

Sąd ustalił, że M. D.(ur. (...)) w dniu (...). ukończył 50 lat oraz nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

Ubezpieczony był zatrudniony na pełny etat w KWK (...) od 11.08.1981r. do 29.01.1992r. jako ślusarz pod ziemią, dozorca pod ziemią i sztygar zmianowy pod ziemią.

W tym czasie od 16.04.1982r. do 29.01.1992r. był czynnym członkiem kopalnianej drużyny ratowniczej KWK (...).

Natomiast od 30.01.1992r. do 19.06.1992r. pracował w pełnym wymiarze czasu w K. - Zakład (...) jako sztygar pod ziemią.

W(...)Urzędzie (...)M. D.jest zatrudniony od 1.07.1992r. do nadal jako starszy inspektor i nadinspektor zakładów górniczych wykonując - zgodnie z zaświadczeniem z dnia 27.09.2010r. czynności wskazane w art. 50c ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 17.12.1998r.- tj. pracę równorzędną z pracą górniczą.

Z wykazów z dnia 2.11.2011r. dotyczących miesięcy, w których liczba wykonanych przez odwołującego się zjazdowych dni kontrolnych podziemnych wynosiła nie mniej niż połowę dni roboczych wynika, iż od 07/1992 do 12/2004 były 84 miesiące ze zjazdami wynoszącymi nie mniej niż połowa dni roboczych, od 01/2005 do 10/2010 było 17 takich miesięcy.

Wniosek o emeryturę ubezpieczony złożył 29.09.2010r.

Organ rentowy wyliczył, iż M. D. łącznie posiada 32 lata, 5 miesięcy, 25 dni pracy, na które składają się:

1. 10 lat, 8 miesięcy i 11 dni pracy górniczej określonej w art. 50c ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. od 11.08.1981r. do 14.11.1991r., od 15.01.1992r. do 19.06.1992r.),
2. 4 lata, 9 miesięcy i 22 dni pracy górniczej w wymiarze 1,5 (tj. pracy jako ratownik od 16.04.1982r. do 14.11.1991r., od 15.01.1992r. do 29.01.1992r.),
3. 16 lat, 11 miesięcy i 22 dni pracy równorzędnej z art. 50c ust. 2 pkt 1 cyt. ustawy (tj. zatrudnienie w (...)Urzędzie(...)od 1.07.1992r. do 27.09.2010r.- data zaświadczenia).

Wobec poczynionych ustaleń Sąd uznał odwołanie za niezasadne podnosząc w motywach rozstrzygnięcia co następuje:

Sporna kwestia sprowadzała się do rozstrzygnięcia czy M. D. legitymuje się co najmniej 15 - letnim okresem pracy górniczej określonej w art. 50c ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.09.153.1227 j.t.), a tym samym czy spełnia wszystkie warunki nabycia prawa do emerytury górniczej z art. 50a ust. 2 cyt. ustawy.

Zgodnie z art. 50a ust. 1 cyt. ustawy górnicza emerytura przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) ukończył 55 lat życia;
- 2) ma okres pracy górniczej wynoszący łącznie z okresami pracy równorzędnej co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, w tym co najmniej 10 lat pracy górniczej określonej w art. 50c ust. 1;
- 3) nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego albo złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Wiek emerytalny wymagany od pracowników: kobiet mających co najmniej 20 lat, a mężczyzn co najmniej 25 lat pracy górniczej i równorzędnej, w tym **co najmniej 15 lat pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1**, wynosi 50 lat (art. 50a ust. 2 cyt. ustawy).

Za **pracę górniczą** uważa się m.in. zatrudnienie **pod ziemią** w kopalniach węgla, rud, kruszców, surowców ogniotrwałych, glin szlachetnych, kaolinów, magnezytów, gipsu, anhydrytu, soli kamiennej i potasowej, fosforytów oraz barytu (art. 50c ust. 1 pkt 1 cyt. ustawy).

Natomiast za **pracę równorzędną** z pracą górniczą uważa się zatrudnienie na stanowiskach wymagających kwalifikacji inżyniera lub technika w zakresie górnictwa **w urzędach górniczych**, jeżeli zatrudnienie jest związane z wykonywaniem czynności inspekcyjno-technicznych w kopalniach, przedsiębiorstwach i innych podmiotach określonych w ust. 1 pkt 1-4, pod warunkiem uprzedniego przepracowania w kopalniach, przedsiębiorstwach i innych podmiotach określonych w ust. 1 pkt 1-4 co najmniej 10 lat pod ziemią, na odkrywce w kopalniach siarki lub węgla brunatnego, a także w kopalniach otworowych siarki albo na stanowiskach dozoru lub kierownictwa ruchu (art. 50c ust. 2 pkt 1 cyt. ustawy).

Z kolei wedle art. 50d ust. 1 cyt. ustawy przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury pracownikom zatrudnionym **pod ziemią** oraz w kopalniach siarki lub węgla brunatnego zalicza się w wymiarze półtorakrotnym następujące okresy pracy na obszarze Państwa Polskiego:

- 1) w przodkach bezpośrednio przy urabianiu i ładowaniu urobku oraz przy innych pracach przodkowych, przy montażu, likwidacji i transporcie obudów, maszyn urabiających, ładujących i transportujących w przodkach oraz przy głębieniu szybów i robotach szybowych;
- 2) w drużynach ratowniczych.

Ubezpieczony domagał się zaliczenia do okresu „pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust.1 okresu pracy w drużynie ratowniczej (tj. 4 lat, 9 miesięcy i 22 dni), gdyż wtedy miałyby 15 lat, 6 miesięcy i 3 dni.

Zdaniem Sądu, stanowisko odwołującego się nie zasługuje uwzględnienie, albowiem art. 50a ust 2 cyt. ustawy (wskazujący przesłanki nabycia prawa do górniczej emerytury) odsyła wprost do przepisu art. 50c ust. 1 cyt. ustawy (tj. przepisu wyjaśniającego, co rozumiemy pod pojęciem „praca górnicza”). Tym samym nie ma podstaw do zastosowania art. 50d

cyt. ustawy (tj. przepisu dotyczącego zaliczania wymienionych w nim okresów w wymiarze półtorakrotnym) przy ustalaniu okresu „pracy górniczej”, o którym mowa w art. 50a ust. 2 cyt. ustawy.

W ocenie Sądu brak jest również podstaw do uwzględnienia okresu zatrudnienia M. D. na stanowisku starszego inspektora i nadinspektora zakładów górniczych od 1.07.1992r. do 27.09.2010r. w (...)Urzędzie (...)do pracy górniczej z art. 50c ust. 1 cyt. ustawy, zamiast - jak to uczynił organ rentowy - do pracy równorzędnej

z art. 50c ust. 2 pkt 1 cyt. ustawy, a to wobec uchylecia art. 36 ust. 1 pkt 10 cyt. ustawy zgodnie z którym za „pracę górniczą” uważało się zatrudnienie w urzędach górniczych, jeżeli zatrudnienie było związane z wykonywaniem czynności inspekcyjno-technicznych w kopalniach, przedsiębiorstwach i innych podmiotach określonych w pkt 1-4, i wprowadzenia w jego miejsce art. 50c cyt. ustawy, który w ustępie 2 wprost zalicza taką pracę do „pracy równorzędnej” bez względu na ilość zjazdów pod ziemię.

W zaistniałej sytuacji nieprawidłowe byłoby rozszerzenie interpretacji pojęcia praca „pod ziemią w kopalniach węgla” (art. 50c ust. 1 pkt 1 cyt. ustawy) także na pracę w urzędach górniczych tylko w oparciu o ilość zjazdów miesiącu.

Po drugie również pracodawca odwołującego się - (...)Urząd(...) w zaświadczeniu z dnia 27.09.2010r. - zaliczył zatrudnienie od dnia 1.07.1992r. do nadal do pracy wskazanej w art. 50c ust. 2 pkt 1 cyt. ustawy.

W tym stanie rzeczy organ rentowy prawidłowo w zaskarżonej decyzji przyjął, iż M. D. posiada tylko 10 lat, 8 miesięcy i 11 dni pracy górniczej określonej w art. 50c ust. 1 cyt. ustawy.

Apelację od tego wyroku wywiódł ubezpieczony zarzucając błędną interpretację art.50a, 50c i 50d ustawy o emeryturach i rentach oraz sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego materiału dowodowego przez przyjęcie, że okres pracy górniczej w wymiarze półtorakrotnym to tylko 4 lata, 9 miesięcy i 22 dni. Skarżący zarzucił także nierozpoznanie istoty sprawy.

Wskazując na przytoczone zarzuty skarżący domagał się zmiany zaskarżonego wyroku i uwzględnienia odwołania oraz obciążenia organu rentowego kosztami postępowania, względnie uchylecia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył, co następuje:

Po pierwsze podnieść należy, że Sąd I instancji wadliwie ustalił staż pracy górniczej ubezpieczonego określonej w art.50c ustawy o emeryturach i rentach z FUS co skutkowało następnie wadliwą konkluzją co do spełnienia przesłanek do uzyskania emerytury górniczej przez ubezpieczonego.

Ubezpieczony pracował w KWK (...) od 11.08.1981r. do 29.01.1992r. jako ślusarz pod ziemią, dozorca pod ziemią i sztygar zmianowy pod ziemią.

W tym okresie od 16.04.1982r. do 29.01.1992r. ubezpieczony był czynnym członkiem kopalnianej drużyny ratowniczej KWK (...).

Zgodnie z art.50c za **pracę górniczą** uważa się zatrudnienie **pod ziemią w kopalniach węgla**, rud, kruszców, surowców ogniotrwałych, glin szlachetnych, kaolinów, magnezytów, gipsu, anhydrytu, soli kamiennej i potasowej, fosforytów oraz barytu (pkt 1) ale też zatrudnienie w charakterze członków drużyn ratowniczych kopalń określonych w pkt 1 i 4, mechaników sprzętu ratowniczego tych drużyn oraz w charakterze ratowników zawodowych w stacjach ratownictwa górniczego (pkt 6).

Z kolei art. 50d powołanej ustawy stanowi, że przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury pracownikom zatrudnionym pod ziemią oraz w kopalniach siarki lub węgla brunatnego zalicza się w wymiarze półtorakrotnym następujące okresy pracy na obszarze Państwa Polskiego:

1)w przodkach bezpośrednio przy urabianiu i ładowaniu urobku oraz przy innych pracach przodkowych, przy montażu, likwidacji i transporcie obudów, maszyn urabiających, ładujących i transportujących w przodkach oraz przy głębieniu szybów i robotach szybowych;

2)w drużynach ratowniczych.

W świetle przytoczonych regulacji staż pracy górniczej ubezpieczonego przypadający na zatrudnienie w KWK (...) winien być ustalony następująco:

- okres od 11.08.1981r. do 15.04.1982r. - 8 miesięcy, 6 dni (wymiar pojedynczy):

- okres od 16.04.1982r. do 14.11.1991r. i od 15.01.1992r. do 29.01.1992r. - 14 lat, 5 miesięcy, 5 dni (wymiar półtorakrotny bo 9 lat, 7 miesięcy, 14 dni w wymiarze pojedynczym).

Zatem łącznie za okres pracy w KWK (...) ubezpieczony legitymuje się stażem pracy górniczej wynoszącym 15 lat, 1 miesiąc, 11 dni.

Jako że w okresie od 30.01.1992r. do 19.06.1992r. ubezpieczony też wykonywał pracę górniczą określoną w art.50c a w okresie od 1.07.1992r. do 27.09.2010r. w (...)Urzędzie (...)pracę równorzędną z pracą górniczą (16 lat, 11 miesięcy, 22 dni), czego organ rentowy nie kwestionował, legitymuje się wymaganym dla nabycia emerytury stażem pracy górniczej i równorzędnej.

Zgodnie bowiem z treścią art. 50a ustawy o emeryturach i rentach górnicza emerytura przysługuje w wieku 50 lat pracownikowi mężczyźnie, który ma okres pracy górniczej wynoszący łącznie z okresami pracy równorzędnej co najmniej 25 lat, w tym **co najmniej**

15 lat pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1.

Ubezpieczony M. D.(ur. (...)) nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego a w dniu (...) ukończył 50 lat a zatem w tej dacie spełnił wszystkie warunki wymagane dla uzyskania prawa do emerytury górniczej.

Z przytoczonych względów Sąd Apelacyjny na mocy art.386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok i poprzedzającą go decyzję organu rentowego i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury począwszy od dnia 6.10.2010r.

O kosztach orzeczono po myśli art.98 k.p.c.

/-/SSA M. Żurecki/-/SSA J. Pietrzak/-/SSA I. Goik

Sędzia Przewodniczący Sędzia

JM